

**Besluit van de gouverneur tot vernietiging van het besluit van de gemeenteraad van de gemeente
Wetteren dd. 14 december 2022 getiteld 'Huishoudelijk reglement: aanpassing'.**

DE GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Bevoegdheid

Artikel 326 en 332, §1 van het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017.

Feitelijke context

Op 14 december 2022 werd door de gemeenteraad van Wetteren besloten om het huishoudelijke reglement van de gemeenteraad aan te passen en goed te keuren.

Ten gevolge van deze beslissing werd volgende passage opgenomen in artikel 3 van het voormelde huishoudelijk reglement:

“§1. - Raadsleden kunnen uiterlijk vijf dagen vóór de dag van de vergadering punten aan de agenda toevoegen (dit wil zeggen dat, indien de zitting van de gemeenteraad op dinsdag gehouden wordt, de toegevoegde punten uiterlijk op woensdag om 23.59 moeten ingediend zijn). Hiertoe bezorgen ze hun voorstel van beslissing, vergezeld van een toelichtende nota, aan de voorzitter, aan de algemeen directeur en aan het secretariaat. Om ontvankelijk te zijn, dient de ontwerpbeslissing juridisch correct te zijn en een duidelijk, uitvoerbaar voorstel te bevatten. Een lid van het college van burgemeester en schepenen kan van deze mogelijkheid geen gebruik maken.

§2. - De algemeen directeur deelt de aanvullende agendapunten zoals vastgesteld door de voorzitter van de gemeenteraad, samen met de bijbehorende voorstellen en de toelichtende nota's uiterlijk vier dagen voor de dag van de vergadering mee aan de raadsleden.”

Op 16 januari 2023 werd door raadslid Ira Lina Piscador via het digitaal klachtenformulier een klacht ingediend tegen dit gemeenteraadsbesluit. Daarbij werd door de betrokkene onder meer bezwaar gemaakt tegen de bovenvermelde wijziging van artikel 3 van het huishoudelijk reglement.

Juridisch kader

Artikel 21 van het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017.

Verantwoording

Op 14 december 2022 werd door de gemeenteraad van gemeente Wetteren een besluit genomen getiteld 'Huishoudelijk reglement: aanpassing'. Middels dit besluit werd besloten om het huishoudelijke reglement van de gemeenteraad aan te passen en goed te keuren.

Ten gevolge van deze beslissing werd in artikel 3 van het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad de volgende regeling opgenomen:

“§1. - Raadsleden kunnen uiterlijk vijf dagen vóór de dag van de vergadering punten aan de agenda toevoegen (dit wil zeggen dat, indien de zitting van de gemeenteraad op dinsdag gehouden wordt, de toegevoegde punten uiterlijk op woensdag om 23.59 moeten ingediend zijn). Hiertoe bezorgen ze hun voorstel van beslissing, vergezeld van een toelichtende nota, aan de voorzitter, aan de algemeen directeur en aan het secretariaat. Om ontvankelijk te zijn, dient de ontwerpbeslissing juridisch correct te zijn en een duidelijk, uitvoerbaar voorstel te bevatten. Een lid van het college van burgemeester en schepenen kan van deze mogelijkheid geen gebruik maken.

§2. - De algemeen directeur deelt de aanvullende agendapunten zoals vastgesteld door de voorzitter van de gemeenteraad, samen met de bijbehorende voorstellen en de toelichtende nota's uiterlijk vier dagen voor de dag van de vergadering mee aan de raadsleden.”

Op grond van bovenstaande regeling dienen de raadsleden, die een punt willen toevoegen aan de agenda van de gemeenteraad, te voldoen aan een aantal bijkomende ontvankelijkheidsvereisten. Zo dient de ontwerpbeslissing o.a. juridisch correct te zijn en dient deze overigens ook een duidelijk, uitvoerbaar voorstel te bevatten.

Met betrekking tot de draagwijdte van deze passage werd door het lokaal bestuur in haar replieknota verduidelijkt dat de controle op de naleving hiervan in eerste instantie toekomt aan de leden van de administratie en de algemeen directeur. Uit de bewoordingen van het gewijzigde artikel 3 vloeit evenwel voort dat het *in fine* zal toekomen aan de gemeenteraadsvoorzitter om de agenda vast te stellen.

Uit de toelichting van het schepencollege blijkt dat tijdens de controle op de rechtsgeldigheid van de ingediende aanvullende agendapunten o.m. onderzocht zal worden of het voorstel tot de bevoegdheid van de gemeenteraad behoort en dit geen geldende wetgeving schendt. Daarnaast wordt het ook nodig geacht dat er een concreet uitvoerbaar voorstel wordt geformuleerd en bijgevoegd.

Het dient te worden vastgesteld dat deze bijkomende ontvankelijkheidsvereisten niet te verenigen zijn met de bepalingen van het Decreet Lokaal Bestuur.

Overeenkomstig artikel 21 van het Decreet Lokaal Bestuur kunnen de gemeenteraadsleden uiterlijk vijf dagen vóór de gemeenteraadsvergadering nog punten toevoegen aan de agenda van de gemeenteraad. De gemeenteraadsleden bezorgen daarvoor hun toegelicht voorstel van beslissing aan de algemeen directeur, die de voorstellen bezorgt aan de voorzitter van de gemeenteraad.

In de memorie van toelichting bij het voormalige artikel 22 van het Gemeentedecreet wordt dienaangaande ook volgende verduidelijking geboden:

“De gemeentesecretaris is enkel een aanspreekpunt voor het college en de raadsleden om de punten van de agenda te verzamelen; het behoort tot het voorzitterschap om de agenda vast te stellen en alle discussies hierover te beslechten, bv. de volgorde van de agendapunten, de wijze van bespreking e.d.

Hierbij moet wel opgemerkt worden dat volgens de rechtspraak van de Raad van State en de rechtsleer het initiatiefrecht van de raadsleden om punten te agenderen niet beknót kan worden. De voorzitter van de raad is verplicht elk tijdig en regelmatig ingediend verzoek tot aanvulling van de agenda te respecteren zonder te oordelen over de opportuniteit van voorlegging aan de raad, ook niet als er twijfels zouden rijzen over de beslissingsbevoegdheid van de raad. De beoordeling van de bevoegdheidsvraag dient aan de gemeenteraad overgelaten te worden (J. DUJARDIN, W. SOMERS, L. VAN SUMMEREN en J. DEBYSER, Praktisch handboek voor Gemeenterecht, Brugge, Die Keure, 2001, 154).”

Gelet op voorgaande duiding dient men aldus te besluiten dat het initiatiefrecht van de raadsleden om punten te agenderen niet beknót kan worden. De voorzitter van de gemeenteraad is er toe verplicht om elk tijdig en regelmatig ingediend verzoek tot aanvulling van de agenda te respecteren. De voorzitter beschikt daarbij in principe niet over de bevoegdheid om te oordelen over de opportuniteit van voorlegging aan de raad, ook niet als er twijfels zouden rijzen over de beslissingsbevoegdheid van de raad of de inhoudelijke juridische correctheid van het voorgestelde punt. Ook de leden van de administratie of de algemeen directeur kunnen hier niet over oordelen. In de mate waarin het gewijzigde huishoudelijke reglement dit toch mogelijk maakt, dient te worden vastgesteld dat zulks in strijd is met de bepalingen van artikel 21, eerste lid van het decreet over het lokaal bestuur.

Daarenboven bestaat er ook geen enkele decretale verplichting voor de raadsleden om een concreet uitvoerbaar voorstel toe te voegen aan hun toegevoegd agendapunt. Het is enkel zo dat zij een toegelicht voorstel van beslissing aan de algemeen directeur moeten bezorgen. Ook in die zin moet er aldus besloten worden dat artikel 3 van het gewijzigde huishoudelijke reglement in strijd is met artikel 21, eerste lid van het decreet over het lokaal bestuur.

Rekening houdende met voorgaande moet dan ook worden besloten dat de gemeenteraadsbeslissing dd. 14 december 2022 getiteld ‘Huishoudelijk reglement: aanpassing’ een schending inhoudt van artikel 21 van het Decreet over het lokaal bestuur.

BESLUIT:

Enig artikel. Het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Wetteren dd. 14 december 2022 getiteld 'Huishoudelijk reglement: aanpassing' wordt vernietigd.

Tegen deze beslissing kan een beroep tot nietigverklaring of een verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het verzoekschrift wordt ingediend, hetzij elektronisch via een beveiligde website van de Raad van State (<http://eproadmin.raadvst-consetat.be>), of met een ter post aangetekende brief die wordt toegezonden aan de Raad van State (Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel). Het verzoekschrift wordt ingediend binnen een termijn van zestig dagen nadat de beslissing werd betekend.

GENT,

De gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen,

Carina VAN CAUTER